

سیستم کنترل‌های داخلی

سیستم کنترل‌های داخلی شرکت بیمه سامان بر مبنای چارچوب یکپارچه کنترل داخلی *COSO و بر مبنای الزامات سازمان بیمه مرکزی و دستورالعمل کنترل‌های داخلی مصوب سازمان بورس و اوراق بهادار بنا شده است. مسئولیت استقرار و بکارگیری کنترل‌های داخلی مناسب و اثربخش، به منظور دستیابی به اطمینان معقول نسبت به قابلیت اتکا و به موقع بودن و صحت گزارشگری مالی و اثربخشی و کارایی عملیات و رعایت قوانین و مقررات بر عهده هیات مدیره شرکت است.

مدیریت ارشد شرکت جهت دستیابی به اهداف قابلیت اتکای گزارشگری مالی، اثربخشی و کارایی عملیات، حصول اطمینان از محافظت از منابع و دارایی‌های شرکت و اطمینان از رعایت قوانین و مقررات، دستورالعملها و چارچوب کنترل‌های داخلی خود را طراحی و اجرا می نماید. اصول مطرح شده در رابطه با کنترل‌های داخلی مطابق با چارچوب نظری COSO ایجاب می نماید اجزای چارچوب کنترل داخلی محیط کنترلی، ارزیابی ریسک، فعالیت‌های کنترلی، اطلاعات و ارتباطات و نظارت را دربرگیرد.

در این راستا در شرکت بیمه سامان پایبندی به ارزش‌های اخلاقی و التزام به درستکاری توسط مدیریت ارشد شرکت تاکید می شود. جهت آشنایی بیشتر کارکنان با ارزش‌های سازمان، سند ارزش‌های سازمان تدوین شده و در اختیار کارکنان و مدیران قرار گرفته است. علاوه بر این شرح وظایف کارکنان به صورت مکتوب برای رده‌های مختلف تدوین و به ایشان اطلاع رسانی شده است.

در شرکت بیمه سامان ریسک‌های بازار، فنی، مالی و اعتباری توسط واحدهای ذیربط بررسی و مدیریت می شوند. برای همین امر واحد مدیریت ریسک یکپارچه با تمرکز بر شناسایی و کاهش ریسک‌های موجود ایجاد گردیده است و به ایفای مسئولیت خود می پردازد.

فعالیت‌های کنترلی شرکت در قالب دستورالعمل‌ها و روش‌های اجرایی جهت عمده عملیات شرکت تدوین گردیده است و همکاران شرکت موظف به اجرای آنها می باشند و ادارات سیستم‌ها و روش‌ها و نظارت و بهبود مسئول بررسی و اعمال اصلاحات لازم می باشند. شاخص‌های عملکرد در هر مدیریت تعریف شده است و به این ترتیب انحرافات قابل بررسی می باشد.

با ایجاد نرم افزار هوش تجاری امکان ارتباط مناسب و دوسویه بین پرسنل و مدیریت شرکت برقرار شده است. به این ترتیب مدیریت‌های میانی می‌توانند از عملکرد واحد خود مطلع شوند و امکان کنترل توسط مدیریت ارشد شرکت و اعلام رهنمودهای لازم ساده‌تر است.

روال عادی عملیات شرکت توسط مدیریت‌های مربوط و سرپرستان به طور مستمر کنترل می‌شود. به علاوه واحدهای نظارتی شرکت از جمله حوزه معاونت فنی، نظارت و بهبود، بازرسی و سایر واحدهای ذیربط در این زمینه فعال هستند. مدیریت حسابرسی داخلی در راستای استقرار حاکمیت شرکتی اثربخش، کارایی و اثربخشی سیستم کنترل‌های داخلی را بررسی و گزارشات لازم در خصوص موارد مستعد بهبود همراه با پیشنهادات به کمیته حسابرسی و هیات مدیره ارسال می‌گردد.

هیات مدیره شرکت ارزیابی کنترل‌های داخلی حاکم بر گزارشگری مالی را مدنظر قرار می‌دهد تا از صحت و قابلیت اتکای صورت‌های مالی اطمینان حاصل شود. در این خصوص سیستم کنترل‌های داخلی بطور سالانه توسط هیات مدیره شرکت مورد ارزیابی قرار می‌گیرد و نتایج آن در گزارشی تحت عنوان " گزارش کنترل‌های داخلی " درج و افشا می‌شود.

ساختار واحد حسابرسی داخلی و شرح وظایف

شرکت بیمه سامان همواره در راستای حفظ حقوق ذینفعان نسبت به استقرار حاکمیت شرکتی اهتمام ورزیده و در این راستا کمیته حسابرسی شرکت بیمه سامان در تاریخ ۱۳۸۷/۰۴/۲۹ جهت کمک به ایفای مسئولیت نظارتی هیات مدیره و کسب اطمینان معقول در زمینه اثربخشی فرآیندهای نظام راهبری، مدیریت ریسک و کنترل داخلی، سلامت گزارشگری مالی، اثربخشی حسابرسی داخلی و استقلال و اثربخشی حسابرسی مستقل و رعایت قوانین، مقررات و الزامات تشکیل گردیده است.

سازمان بورس و اوراق بهادار در تاریخ ۱۳۹۱/۱۲/۰۹، رعایت الزامات مربوط به دستورالعمل کنترل‌های داخلی، منشورهای کمیته حسابرسی و فعالیت حسابرسی داخلی را به کلیه ناشران پذیرفته شده در بورس و فرابورس ابلاغ نمود. در این راستا شرکت بیمه سامان دستورالعمل کنترل‌های داخلی، منشور کمیته حسابرسی و فعالیت حسابرسی داخلی را منطبق با دستورالعمل‌های سازمان بورس تدوین و به تصویب کمیته حسابرسی و هیات مدیره شرکت رساند و مبنای عملکرد حسابرسی داخلی قرار گرفت.

بر همین اساس کمیته حسابرسی تحت نظر هیات مدیره و مدیریت حسابرسی داخلی تحت نظر کمیته حسابرسی و هیات مدیره فعالیت می‌نماید. اعضای کمیته حسابرسی بیمه سامان دارای سوابق علمی و اجرایی و حرفه ای برجسته می‌باشند. یک عضو غیرموظف هیات مدیره، یک عضو از جوامع بین المللی و داخلی حسابداری و حسابرسی و یک عضو از جامعه حسابداران رسمی اعضای تشکیل دهنده این کمیته هستند. جلسات کمیته حسابرسی بطور منظم برگزار می‌شود.

اهداف حسابرسی داخلی

ارائه خدمات اطمینان دهی و مشاوره‌ای مستقل و بی طرفانه، به منظور ارزش افزایی و بهبود عملیات شرکت بیمه سامان می باشد. به این ترتیب هدف از حسابرسی داخلی ایجاد اطمینان از استقرار صحیح سیستم کنترل های داخلی، صحت گزارشگری مالی، استفاده کارا و اثربخش از منابع، منطبق بودن فعالیت های پرسنل شرکت با اهداف سازمان و خط مشی ها و قوانین و مقررات، بلاخص مقررات بیمه مرکزی می باشد. بسیار حائز اهمیت است که هیات مدیره، ریسک هایی که شرکت با آنها روبه رو است را تعیین، ارزیابی و مدیریت نماید. حسابرسی داخلی مبتنی بر ریسک این مفهوم را تحقق می بخشد.

اختیارات حسابرسی داخلی

هیات مدیره شرکت بیمه سامان جهت فراهم نمودن دسترسی همکاران حسابرسی داخلی به اطلاعات و مدارک مصوب نمود که واحد مزبور می تواند جهت انجام وظایف خود هرگونه اطلاعات، اسناد و مدارک را به صورت دوره ای یا حسب مورد از مدیران و کارشناسان و کلیه کارکنان شرکت درخواست نماید و مسئولین مربوط موظفند اطلاعات مورد درخواست واحد را به صورت دقیق و شفاف در اختیار این واحد قرار دهند. ضمن اینکه مدیریت حسابرسی داخلی امکان جذب نیروهای مورد نیاز خود را دارد.

استقلال و بی طرفی حسابرسی داخلی

با توجه به اینکه وجود استقلال در واحد حسابرسی داخلی امری مهم محسوب می شود، جایگاه حسابرسی داخلی به گونه ای مد نظر قرار گرفته که این امر محقق شود. لذا واحد مذکور از لحاظ فنی زیر نظر کمیته حسابرسی فعالیت می نماید و گزارشات حسابرسی داخلی بر حسب ضرورت و کلیه مصوبات کمیته حسابرسی در اختیار هیات مدیره شرکت قرار می گیرد.

به علاوه جهت حفظ استقلال کارکنان کارکنان واحد مذکور، حقوق و مزایا با نظر کمیته حسابرسی و منطبق با آیین نامه های شرکت و کارانه صرفا با نظر کمیته حسابرسی پرداخت می گردد.

مدیریت حسابرسی داخلی بیمه سامان همواره سعی نموده نگرشی بیطرفانه داشته باشد.

دامنه عملیات حسابرسی داخلی

با توجه به اهداف حسابرسی داخلی (شامل اهداف عملیاتی، گزارشگری و رعایتی)، دامنه فعالیت حسابرسی داخلی کلیه عملیات شرکت شامل مالی، فنی و پشتیبانی را در بر می گیرد. در این راستا، مدیریت حسابرسی داخلی با شناخت فرایندهای کاری و تعیین ریسک و سایر عوامل تاثیرگذار برنامه پیشنهادی رسیدگی خود را جهت تصویب در کمیته حسابرسی ارائه می نماید. کمیته حسابرسی پس از انجام اصلاحات ضروری، برنامه مذکور را جهت اجرا تصویب می نماید.

اهم وظایف و فعالیتهای حسابرسی داخلی

- براساس منشور فعالیت حسابرسی داخلی بیمه سامان، تدوین برنامه انعطاف‌پذیر سالانه حسابرسی داخلی از وظایف واحد حسابرسی داخلی ذکر شده است. مدیریت حسابرسی داخلی برنامه سالانه را با در نظر گرفتن اولویت‌های رسیدگی بر مبنای ریسک‌های موجود و اهداف حسابرسی داخلی تدوین می‌نماید. در برنامه مذکور بودجه زمانی انجام کار تعیین می‌گردد. در پایان سال ساعات و کار واقعی انجام شده با برنامه تدوین شده، مطابقت و انحرافات و دلایل آن مشخص می‌گردد.

- از جمله وظایف حسابرسی داخلی بررسی سیستم کنترل‌های داخلی و گزارش نقاط مستعد بهبود می‌باشد. در بیمه سامان رویکرد کلی حسابرسی داخلی مبتنی بر شناسایی ریسک است و در قالب فرآیند، فعالیت و واحدهای مدیریت صورت می‌گیرد. در مورد هر فعالیت، ابتدا هدف از انجام آن مشخص می‌گردد و مؤثر بودن کنترل‌ها از طریق بررسی طراحی و میزان اجرای فعالیت کنترلی مذکور، ارزیابی می‌گردد.

- چک لیست‌های ارزیابی سیستم کنترل‌های داخلی بر اساس نمونه ارائه شده از سوی سازمان بورس و اوراق و بهادار طراحی و تکمیل می‌شود. بعلاوه، کاربرگ ماتریس ریسک تهیه می‌گردد که در آن موضوع رسیدگی و ریسک‌های موجود و نحوه پوشش آنها تشریح شده است.

- گزارشات کنترل‌های داخلی مطابق با چارچوب‌های حرفه‌ای تهیه و در اختیار کمیته حسابرسی قرار می‌گیرد. عمده گزارشات شامل نقاط مستعد بهبود و پیشنهادهایی جهت بهبود کنترل‌های داخلی و دستیابی به اهداف تعیین شده می‌باشد.

- نظارت بر رعایت قوانین و مقررات، مصوبات بیمه مرکزی و دستورالعمل‌های سازمان بورس در طی رسیدگی‌ها مدنظر قرار می‌گیرد و موارد عدم رعایت مشخص و به اطلاع کمیته حسابرسی می‌رسد.

- صحت گزارشگری مالی از طریق بررسی حساب‌ها و کنترل‌های داخلی حاکم بر گزارشگری مالی در مقاطعی از سال صورت می‌گیرد و گزارشات آن به اطلاع کمیته حسابرسی و هیات مدیره شرکت می‌رسد.

- اجرای مصوبات کمیته حسابرسی علاوه بر اینکه توسط همکاران کنترل پروژه پیگیری می‌شود، جزء وظایف مدیریت حسابرسی داخلی به شمار می‌رود و گزارش آن بطور مرتب در کمیته حسابرسی ارائه می‌گردد.